

Kuppsikring i Sudan

Bacheloroppgave i statsvitenskap
Universitetet i Stavanger

Karen Hellestræ

Studentnummer: 256120

Veileder: Solveig Grønnestad

Lvert dato: 11. mai 2022

Antall ord: 8261

“There is an old joke that Sudanese politics are different every week, but if you come back after 10 years, they are exactly the same”

Forord

Denne bacheloroppgaven markerer avslutningen på tre interessante og lærerike år på Statsvitenskap ved Universitetet i Stavanger. Under bachelorløpet har jeg hatt en bratt læringskurve i tema som faller inn under studiet. Bredden på tema i undervisningen har bidratt med å peke meg inn på de sidene ved faget som jeg synes er spennende: internasjonal politikk, regimeteori og samfunnssikkerhet. Denne oppgaven gjenspeiler noe av det.

Jeg ønsker først å rette en stor takk til Solveig Grønnestad, som har vært en positiv, engasjert og hjelpsom veileder i prosessen med å skrive bacheloroppgaven. Hennes innspill og vinklinger har hjulpet meg til å tenke nytt og annerledes, og dermed ledet meg til en problemstilling som jeg syntes var både utfordrende og interessant å jobbe med.

Videre ønsker jeg å takke alle medstudenter, familie og venner som har lest oppgaven og kommet med konstruktiv kritikk. Det har vært til stor hjelp både med korrekturlesing, faglige innspill og diverse spørsmål. Særlig har jeg satt pris på alle dem som har lyttet når jeg har hatt behov for å prosessere oppgaven høyt, selv om de ikke nødvendigvis alltid har forstått hva jeg har pratet om - det har vært til stor hjelp for meg.

Karen Hellestræ

26. april 2022

Sammendrag

I denne oppgaven blir det undersøkt hvilke mekanismer som reduserer sjansen for statskupp, og som bidrar til at regimeledere bevarer makten. Her blir det dratt inn elementer fra kupp sikringslitteraturen for å vurdere tiltak som kan bli gjort av en statsleder og det sittende regimet dersom de ønsker å beholde makten. For å drøfte dette er kupp sikringstiltakene vurdert opp mot militærkuppet i Sudan 25. oktober 2021, og hvordan man i det tilfellet ser fravær av disse tiltakene. Sudan var i en sårbar situasjon i 2021 ved at staten var i et stadium mellom et autoritært regime og demokrati, og dermed hadde de en sivil-militær regjering. Kupp sikringstiltakene som blir drøftet er: (1) dele militæret i ulike fraksjoner og danne strukturelle hindringer, (2) rotere kommandostillinger og rense ut rivaliserende militæroffiserer, (3) gi militæret “leker” og ressurser, og (4) opprette institusjoner som bevarer regimets interesser. Ingen av disse tiltakene var innført i Sudan med hensikt om å forhindre et kupp i forkant av 25. oktober 2021. Fra befolkningens standpunkt ville det selvsagt vært ønskelig å sikre seg mot kupp da de lenge hadde kjempet for å innføre demokrati. Utfordringen med denne konkrete saken er at kupp-plotterne selv satt med makten i kupp-øyeblikket. Her ser man viktigheten ved politiske institusjoner som kan regulere og avvæpne slike kupp makere.

Vedlegg: Aktør-galleri

Her er en samlet oversikt over de viktigste aktørene og organisasjonene i hendelsene som blir drøftet i denne oppgaven, og en forklaring på hva/hvem de er.

Abdalla Hamdok: Økonom og politikere, men senere kjent som teknokrat i Sudan. Etter at Omar al-Bashir ble avsatt i 2019 ble Abdalla Hamdok utvalgt til Sudans statsminister. Dette tok slutt 2. januar 2022 da han valgte å gå av som statsminister etter forhandlinger med kuppplotterne Abdel Fattah al-Burhan og Mohamed Hamdan *Hemeti* Dagolo.

Abdel Fattah al-Burhan: Leder for Sudan Armed Forces, og en av hovedkupp-plotterne under kuppet 25. oktober 2021. I den sivil-militære regjeringen ble han i 2019 utnevnt som president, og etter kuppet han ledet mot Abdalla Hamdok og den sivile regjeringen er han i dag regnet som Sudans statsoverhode.

Mohamed Hamdan *Hemeti* Dagolo: Leder for den paramilitære gruppen Rapid Support Forces. Etter revolusjonen i 2019 ble han utnevnt til vise-president. Sammen med Abdel Fattah al-Burhan ledet han kuppet mot Abdalla Hamdok og den sivile regjeringen høsten 2021.

Omar al-Bashir: Ble statsleder i Sudan i 1993 som følge av kuppet i 1989. Han var diktator i landet frem til han ble veltet i 2019 da revolusjonen brøt ut.

Rapid Support Forces: En sudansk paramilitær styrke som er ledet av Mohamed Hamdan *Hemeti* Dagolo, og som var en viktig spillebrikke under kuppet i 2021. Gruppen er kjent for mye vold og krig, og er utpekt for å ha begått alvorlige forbrytelser i ulike konflikter

Sudan Armed Forces: De sudanesiske væpnede styrkene, altså Sudans militære, som er ledet av Abdel Fattah al-Burhan. Militæret sto bak kuppet i Sudan høsten 2021.

Innhold:

1. Innledning	2
2. Teoretisk rammeverk	3
2.1 Statskupp	3
2.2 Kuppsikring	4
2.2.1 Militærets ulike fraksjoner og strukturelle hindringer	4
2.2.2 Rotasjon av kommandostillinger og utrensning av militæroffiserer	5
2.2.3 Finansiering av militæret og soldatenes lønn	6
2.2.4 Institusjonenes virkning	6
3. Metodisk tilnærming	6
3.1 Case-studie	6
3.1.1 Rammebetingelser	7
3.1.2 Validitet	7
3.1.3 Reliabilitet	8
3.1.4 Utvalg	8
3.1.4 Generaliserbarhet	9
4. Empiri	9
4.1 Demografi	9
4.2 Politisk historie og tidligere kupp	10
4.3 Kuppet 25. oktober 2021 og opptakten til det	11
5. Diskusjon	12
5.1 Risikovurdering og motiv i forkant av et kuppforsøk	13
5.2 Militærets ulike fraksjoner og strukturelle hindringer	14
5.3 Rotasjon av kommandostillinger og utrensning av militæroffiserer	16
5.4 Finansiering av militæret og soldatenes lønn	18
5.5 Institusjonenes virkning	20
6. Konklusjon	21
Litteraturliste	24

1. Innledning

Etter at den tidligere diktatoren Omar al-Bashir ble styrtet i 2019 gikk Sudan en spennende tid i møte, og det vokste et håp om at landet skulle bli et demokrati. Bare et par år senere, 25. oktober 2021, ble dette håpet satt på pause. Det sudanske militæret tok over makten gjennom et kupp, og satte den daværende statsministeren, Abdalla Hamdok, i husarrest (Strønen, 2021). Få politiske begivenheter tiltrekker seg så mye oppmerksomhet som et statskupp. Deres forekomst er nesten uunngåelig knyttet til heftige debatter om deres normative ønskelighet og konsekvenser for den fremtidige politiske utviklingen i det respektive landet. Siden 1956 har Afrika registrert det høyeste antallet militærkupp globalt (McGowan, 2003). Mellom 1956 og 2001 var det 80 statskupp som lyktes, 108 mislykkede kuppforsøk og 139 rapporterte kupplaner i Afrika sør for Sahara (McGowan, 2003). Sudan topper listen som det afrikanske landet med flest kuppforsøk, med hele 17 forsøk siden 1956, hvor 6 av dem har vært vellykket (Powell & Thyne, 2011). Fra 2001 til 2019 skjedde omtrent et dusin vellykkede kupp i Afrika, hovedsakelig i autoritære vest- og sentralafrikanske land som tidligere har erfart kupp (Center for Systematic Peace Dataset, 2019). Dette indikerer redusert kuppfrekvens sammenlignet med perioden 1960- til 1980-tallet, som kan kalles storhetstiden for kupp i Afrika (McGowan, 2003).

Det afrikanske kontinentet så en betydelig økning i kupp i løpet 2020-2021, med militærpersoner som utførte maktovertakelser i Burkina Faso, Sudan, Guinea, Tsjad og Mali (Duzor & Williamson, 2022). Etter Sudans kupp i oktober 2021 snakket FNs generalsekretær Antonio Guterres om «en epidemi» av kupp (Duzor & Williamson, 2022). Selv om antallet kupp har minket de siste 40 årene, ser man at vellykkede kupp både fører til forverrede forhold for demokratiske institusjoner og mer vold (Gassebner et al., 2016, s. 294). Hyppig kuppfrekvens er en indikator på politisk ustabilitet, og det er dermed ikke overraskende at statsvitere har vært interessert i årsakene - så vel som effektene - av kupp og har studert dem i flere tiår. I land som er utsatt for kupp vil naturligvis statslederen leve under en større fare, både ved å bli fratatt makt, men også sin egen sikkerhet. Man vil dermed forvente at en leder vil ønske å innføre tiltak for å forsøke å unngå kupp. Slike tiltak kalles «kuppsikring». Denne oppgaven vil belyse makthaveres muligheter for å sikre et regime mot kuppforsøk ved å redusere militærets evner eller disposisjon, og redusere kuppkonspiratørenes motiver og begrunnelser for å utføre et kupp. Kuppsikringsteorien vil bli drøftet opp mot regimet i Sudan, og hvordan militæret var i stand til å organisere og gjennomføre statskuppet 25. oktober 2021.

Dette har ledet til følgende problemstilling:

Hvilke mekanismer reduserer sjansen for statskupp? Kan fraværet av noen av disse bidra til å forklare hvorfor det var mulig å gjennomføre militærkuppet i Sudan 25. oktober 2021?

2. Teoretisk rammeverk

For å være i stand til å drøfte problemstillingen vil det være nyttig å operasjonalisere relevante begreper. Slik minskes faren for misforståelse og forvirring senere i drøftingen. Dermed vil det teoretiske rammeverket starte ved å definere to sentrale begreper: «statskupp» og «kuppsikring».

2.1 Statskupp

Powell og Thyne (2011) definerer statskupp som «illegal and overt attempts by the military or other elites within the state apparatus to unseat the sitting executive» (s. 252). Definisjonen inneholder de fleste aspektene som man vanligvis finner i definisjoner av statskupp, men den ekskluderer andre lignende aktiviteter, som konspirasjoner og revolusjoner, som også har som mål å ta makt. Merk at i henhold til denne definisjonen anses bare forsøket på å avsette den sittende lederen eller regimet som et kupp. Definisjonen åpner også for muligheten for at kupp ikke ledes av militæret, men foretas av enhver elite som er en del av statsapparatet. Begrepene «kupp» og «statskupp» blir ofte brukt om hverandre, men «militærkupp» er basert på en snevrere definisjon, da gjerningsmennene må inkludere militæret (William, 1972). I motsetning til en borgerkrig, er det ingen minimumsgrense for tap som er nødvendig for at en hendelse skal anses som et kupp, og flere kupp skjer uten blodsutgytelse og vold (William, 1972).

Walter Laqueur (1978) sine tanker om kupp kan være nyttig for å forstå kompleksiteten og frustrasjonen rundt det:

Coup d'etats are annoying not only for practicing politicians but also from the point of view of the political scientist ... coups are quite unpredictable, [and] almost by definition they are mortal enemies of orderly hypotheses and concepts: how does one account scientifically for the political ambitions of a few strategically well placed individuals? (Laqueur, 1978, forord i Luttwak, 1979)

Dette gir et godt grunnlag før man drøfter kupp, da det kan være utfordrende å bevise hendelser på en systematisk måte. Det må dermed omtales med forsiktighet - og bør drøftes individuelt.

2.2 Kuppsikring

Kuppsikring kan defineres som “the set of actions a regime takes to prevent a military coup” (Quinlivan, 1999, s. 133). Essensen av kuppsikring kan dermed anses som opprettelsen av strukturer som minimerer muligheten for at grupper kan utnytte systemet til å begå kupp. Selv om hvert regimes kuppsikringstiltak vil ha unike elementer, så er det noen generelle karaktertrekk man kan gjenkjenne i ulike teorier; (1) dele militæret i ulike fraksjoner og danne strukturelle hindringer (Belkin & Schofer, 2003; First, 1970, s. 429; Frazer, 1994; Geddes, 1999; Higgot & Fuglestad, 1975; Kposowa & Jenkins 1993), (2) rotere kommandostillinger og rense ut rivaliserende militæroffiserer (Biddle & Zirkle, 1996; Brooks, 2003; Quinlivan, 1999), (3) gi militæret “leker” og ressurser (Huntington, 1991), og (4) opprette institusjoner som bevarer regimets interesser (Boix & Svobik, 2013; Bove & Rivera, 2015; Geddes, 2005; Gehlbach & Keefer, 2012; Magaloni, 2008; Miller, 2020; Olar, 2019; Svobik, 2012; Woo & Conrad, 2019). Disse fire punktene danner grunnlaget for teorien som blir drøftet i analysen.

2.2.1 Militærets ulike fraksjoner og strukturelle hindringer

Militæret, og andre elites evne til å gjøre et kuppforsøk kan bli svekket i kommunikasjonen mellom andre divisjoner og fraksjoner av væpnede styrker. Geddes (1999) har bemerket at et viktig kuppsikringstiltak er å dele militæret i ulike fraksjoner, da det øker sannsynligheten for at kuppkonspiratører må kjempe mot andre fraksjoner av de væpnede styrkene. Slike motstyrker innen militæret og sikkerhetstjenester har dermed stor betydning, og flere ledere har tatt disse hindringene til etterretning og har implementert strategier som tar sikte på å øke

dem (First, 1970, s. 429; Frazer, 1994; Higgot & Fuglestad, 1975). Ulike kvantitative studier viser også at militære med mindre fraksjoner har økt sannsynlighet for å forsøke å begå et kupp (Kposowa & Jenkins 1993). I et forsøk på å gjøre rede for disse mange aspektene ved militær fraksjonalisering, tok Belkin og Schofer (2003) et stort skritt mot å undersøke kuppsikring ved å adressere «motbalansering». Antallet militære grener, paramilitære organisasjoner og deres respektive personell ble vurdert, og de konkluderte med at regimer med økt sårbarhet for et kupp faktisk deler sine hærer i tallrike, gjensidig mistenkelige rivaliserende styrker som kontrollerer og balanserer hverandre (Belkin & Schofer, 2003, s. 596). Naturligvis vil større militære være sammensatt av separate enheter, kompanier og tropper, og kupp-plottere får en større jobb med å spre konspirasjonen sin til disse potensielle rivalene. Dersom konspirasjonen faktisk får støtte fra flere væpnede tjenestegrener vil det være større sannsynlighet for at kuppet lykkes (Thompson, 1976). Fraksjonalisering kommer dermed med en risiko: Selv om kupprisikoen minskes om det blir dannet ulike fraksjoner innenfor militæret, så vil risikoen for et vellykket kupp øke om flere deler av militæret går sammen for å begå et kupp.

2.2.2 Rotasjon av kommandostillinger og utrensning av militæroffiserer

Et annet viktig kuppsikringstiltak er å rotere kommandostillinger og jevnlig bytte ut militæroffiserer, da det ofte er disse som har størst mulighet for å utføre et vellykket kupp (Biddle & Zirkle, 1996; Quinlivan, 1999). Den viktigste trusselen de fleste autokratiske ledere står overfor kommer innenfra regimet i stedet for utenfra (Kendall-Taylor & Frantz, 2014). Omtrent tre fjerdedeler av diktatorer som mister makten gjør det som et resultat av et statskupp (Svolik, 2009). For å adressere slike trusler mot deres makt, forsøker ofte en diktator å kontrollere sine militære ved å eliminere sterke potensielle rivaler fra nøkkelposisjoner og erstatte dem med de som er lojale. Datasettet *Military Purges in Dictatorship* (MPD) inneholder informasjon om datoer og kjennetegn ved 1007 militære utrenskninger, og dekker 566 politiske ledere i 116 autoritære land i perioden 1965 til 2005 (Sudduth, 2021). Man ser at når det gjelder oppdrag er dyktige, men potensielt illojale junioroffiserer ofte forankret i langsiktige oppdrag, der det er en tendens til at deres militære kvalifikasjoner blir svekket, mens seniorkommandører roteres på jevnlig basis for å hindre dem i å utvikle nære bånd med troppene sine (Brooks, 2003). Dette bidrar til svakere evne til å koordinere store deler av militæret for å gjennomføre kupp.

2.2.3 Finansiering av militæret og soldatenes lønn

Selv om kupp sikringslitteraturen typisk fokuserer på strategier som vil redusere militærenes koordineringsevne (Belkin og Schofer, 2003; Sudduth, 2016), fokuserer noen også på lederes forsøk på å redusere militærets vilje til å sette i gang et kupp ved å tilby dem med økt mengde materielle, økonomiske og politiske ressurser (Huntington, 1991). Huntingtons (1991) forskrifter for demokratisering oppmuntrer blant annet stater til å øke lønnen og fordelene til soldater, og på den måten «gi dem leker» for å utelukke viljen til å gripe inn. Kortsiktige økninger i materielle eller økonomiske insentiver sender et tydelig signal til de væpnede styrkene om at deres interesser blir ivaretatt. Dette vil gjøre det mindre sannsynlig at militæret faktisk ønsker å gjennomføre et kupp, og i tillegg redusere den forventede gevinsten for eventuelle kupp makere.

2.2.4 Institusjonenes virkning

Flere forskere hevder at politiske institusjoner reduserer risikoen for kupp (Boix & Svobik, 2013; Bove & Rivera, 2015; Geddes, 2005; Gehlbach & Keefer, 2012; Magaloni, 2008; Miller, 2020; Olar, 2019; Svobik, 2012; Woo & Conrad, 2019). Slike politiske institusjoner kan bidra med å stabilisere maktfordelingsordninger mellom en statsleder og eliter ved å legge til rette for kollektiv handling blant regjerende eliter (Boix & Svobik, 2013; Gehlbach & Keefer, 2012). Kupprisikoen reduseres også ved å gjøre det mulig for eliter å overvåke statlederens oppførsel ved å institusjonalisere regelmessige interaksjoner (Boix & Svobik, 2013; Svobik, 2012). På den annen side kan regimets kapasitet til å handle mot lederen øke ved at informasjonsflyten også øker, og følgelig blir det dannet et institusjonelt forum for dem å møtes regelmessig (Albertus & Menaldo, 2018; Gehlbach & Keefer, 2012). Den vitenskapelige konsensus er uansett at nominelt demokratiske institusjoner, som politiske partier og lovgivere, reduserer sannsynligheten for kupp forsøk.

3. Metodisk tilnærming

3.1 Case-studie

Denne oppgaven tar i bruk casestudiet som metode. Jennifer Platt (1992) skriver at «much case study theorizing has been conceptually confused, because too many different themes have been

packed into the idea of case study» (s. 48). Dette problemet tar også John Gerring (2009) opp og forsøker å forklare hva en casestudie faktisk er. Helt enkelt kan det sies at «the case study approach to research is most usefully defined as an intensive study of a single unit or a small number of units (the cases)» (Gerring, 2009, s. 37). Dette hevder han er en minimumsdefinisjon av casestudiet, men at det finnes sider ved casestudiet som nærmest er umulig å definere (Gerring, 2009). Siden denne oppgaven ser på en konkret hendelse, kuppet i Sudan høsten 2021, vil dette etter Gerrings definisjon bli regnet som en casestudie. Studien søker å tolke virkeligheten og den er plassert i en hermeneutisk forskningstradisjon (Elster, 1979). Hensikten med casestudiet er å fremme en helhetlig forståelse av enheten eller tilfellet som blir studert, altså kuppet i Sudan.

3.1.1 Rammebetingelser

Flere vinklinger vil være relevante i en studie av kupspsikring i et land, men grunnet oppgavens tidsbegrensning og omfang er det nødvendig å presisere hva som vil bli diskutert, og hva som må utelates. Kupspsikringslitteraturen er således ikke normativ, men handler om hvilke kupspsikringstiltak som er mest effektive for at et regime skal bevare makten. Dette er uavhengig av om regimet er demokratisk eller autoritær, og dermed er det ikke nødvendigvis ønskelig at disse tiltakene faktisk blir innført i ethvert regime. Dermed vil ikke denne oppgaven drøfte moralsk riktige tiltak i Sudan, men hva som bør gjøres av en statsleder og et sittende regime dersom de ønsker å bevare makten.

3.1.2 Validitet

I spørsmålet om studiens validitet er det snakk “om en faktisk måler det en vil måle” (Ringdal, 2018, s. 108). Ergo er det snakk om hvor gyldig forskningen er. De innsamlede data må være representativt for fenomenet som blir studert (Johannessen et al., 2016, s. 66-67). Dette vil være krevende å måle ved kvalitativ forskning, da det er utfordrende å faktisk måle data på samme måte som ved kvantitativ forskning. Validiteten styrkes dersom andre forskere analyserer datamateriale og resultatet er likt (Johannessen et al., 2016, s. 232). Problemstillingen kan være en indikator på studiens validitet, da det kan vurderes om man bruker teori og empiri som faktisk svarer på den (Halvorsen, 2008). Utfordringer som oppsto i denne oppgaven var fortrinnsvis i forbindelse med tilbøyeligheten til å gjøre et subjektivt utvalg av empiri, da man ikke ønsker å fremstå som en sympatisør med autoritære kupp-plottere. Da var det nyttig å

fokusere på problemstillingen - å faktisk måle kupsikring - og ikke forsøke å gjøre noe mer eller mindre enn det.

3.1.3 Reliabilitet

Ringdal (2018) definerer reliabilitet som “gjentatte målinger med samme måleinstrument som gir samme resultat” (s. 103). Siden det i denne studien er blitt tatt i bruk en case med tilgjengelig empiri, og teori på kupsikringstiltak, så bør resultatet bli det samme etter hver måling. For at reliabiliteten skal bli testet er det blitt sortert ut empiri og teori som er relevant for kuppet i Sudan 25. oktober 2021. Samtidig er dette utvalget påvirket av en subjektiv forståelse for hva som faktisk er relevant. Resultatet kan dermed differere dersom det blir tatt i bruk ulike empiri eller teori av andre forskere for å måle kupsikringstiltakenes virkning. I tillegg er det en generell fare for at det er begrenset og subjektiv informasjon, særlig ved en hendelse som er så fersk som kuppet i Sudan i 2021.

3.1.4 Utvalg

Kuppet i Sudan er en svært kompleks hendelse, siden det er flere historiske og andre politiske tilknytninger som ledet opp til kuppet. Kvalitative intervju eller kvantitative undersøkelser vil nok ikke være tilstrekkelig for å kunne samle inn overbevisende empiri om situasjonen i Sudan. Dermed er det blitt tatt i bruk flere ferdigskrevne dokumenter, som avisartikler, fagartikler og bøker, for å få innsikt og en oversikt. Lincoln og Guba (1985, s. 277) skiller ulike dokumenter på grunnlag av om teksten var utarbeidet for å attestere en formell transaksjon eller av mer personlige grunner. Dokumenter bør dermed leses ulikt ut ifra hva deres opprinnelige formål var, noe som det er forsøkt å gjøre i oppgaven.

Utvalget av hvilke artikler og bøker som er blitt brukt er særlig basert på forfatterens bakgrunn, og autoritet til å omtale seg om situasjonen i Sudan, eller om kupp generelt. Det er dermed gjort bakgrunnssjekk på alle bidragene før de er blitt referert til i teksten. For å komme frem til relevante bidrag er det også blitt brukt søkemotorer som Oria og Google Scholar, samt Universitetsbiblioteket og Sølvsberget bibliotek, hvor det er blitt gjort avgrensede søk på relevante tema. For å finne frem til annen forskning, særlig knyttet opp mot kuppteori, er “snøballmetoden” hyppig brukt. Ved å se på hvem forskere refererer til blir man stadig ledet

til nye teorier og perspektiver. Det er blitt gjort en sammenstilling av eksisterende forskning, med utgangspunkt i gjentagende oppfatninger, for å danne et teoretisk rammeverk.

3.1.4 Generaliserbarhet

Generaliserbarhet undersøker om resultatene kan overføres og gjelde andre lignende hendelser (Thagaard, 2018). Det er nok situasjoner i andre land som ligner på kuppet i Sudan i 2021, men en slik generalisering vil være kompleks og utfordrende å bevise. Man kan derimot bruke tilsvarende metode for å studere mekanismer ved hjelp av teori i andre situasjoner. Konklusjonen fra denne og andre studier kan således være annerledes, men man kan generalisere bruken av metode. Når det da kommer til kunnskapen som blir presentert i denne studien bør det være opp til andre forskere, som studerer ulike case, om den kan generaliseres. Her er det en fordel at oppgaven er i tett dialog med tidligere forskning, noe som vil gjøre det mindre krevende for andre å bruke funnene i teksten.

4. Empiri

4.1 Demografi

For å være i stand til å studere og forstå en hendelse i Sudan, vil det være hensiktsmessig å ha innsikt i landets demografi og tidligere konflikter. Før den anglo-egyptiske imperialismen ble innført i 1899, eksisterte Sudan som en stammekontrollert nasjon, med en svak og ineffektiv økonomi basert på minimal agrar-handel (Holt & Daly, 2000, s. 63). I 1953 ble det avholdt en folkeavstemning hvor et flertall av sudanese stemte for uavhengighet (Sconyers, 1988). National Unionist Party (NUP) ledet av Ismail Azhari vant 51 av 97 seter ved parlamentsvalget i november 1953, og nasjonalforsamlingen kom sammen 1. januar 1954 (O'Ballance, 2000, s. 5). Den britiske og egyptiske regjeringen anerkjente Sudans uavhengighet to år senere, 1. januar 1956 (O'Ballance, 2000).

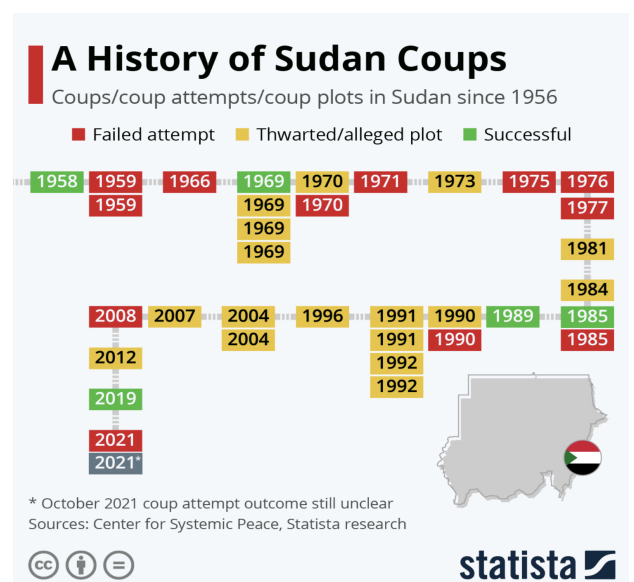
Kristendommen ble introdusert i Sudan i det tredje eller fjerde århundre, mens islam nådde landet i år 640 e.kr. (Hassan, 1963, s. 4). En handelsklasse av arabere etablerte seg som økonomisk dominerende i det føydale Sudan (Economist Intelligence Unit, u.å.). Slik ble landet

gradvis både islamisert og en del av de arabiske statene. For sudanese er etnisitet og rase ikke bare knyttet til utseende og hvor man kommer fra, men også blant annet holdninger, religion, og økonomi (Jok, 2016, s. 3). Dette gjør at grenser for raser er mer flytende, og blir ofte ansett som “an act of will” (Wole Soyinka, sitert i Jok, 2016, s. 4). Flere sudanese har dermed ikke bare konvertert til islam, men kaller seg også arabere, fremfor afrikanere. Som en følge av dette har befolkningen blitt splittet opp i harde islamistiske elementer, uformelle og formelle væpnede styrker, politiske partier og en mengde grupper og væpnede militser (Barlett, 2021). Alle hevder å representere interessene til det sudanesiske folket (Barlett, 2021). Dermed er Sudans historie preget av konflikt og uroligheter, og har hatt jevnlig kuppforsøk etter at det ble en selvstendig stat.

4.2 Politisk historie og tidligere kupp

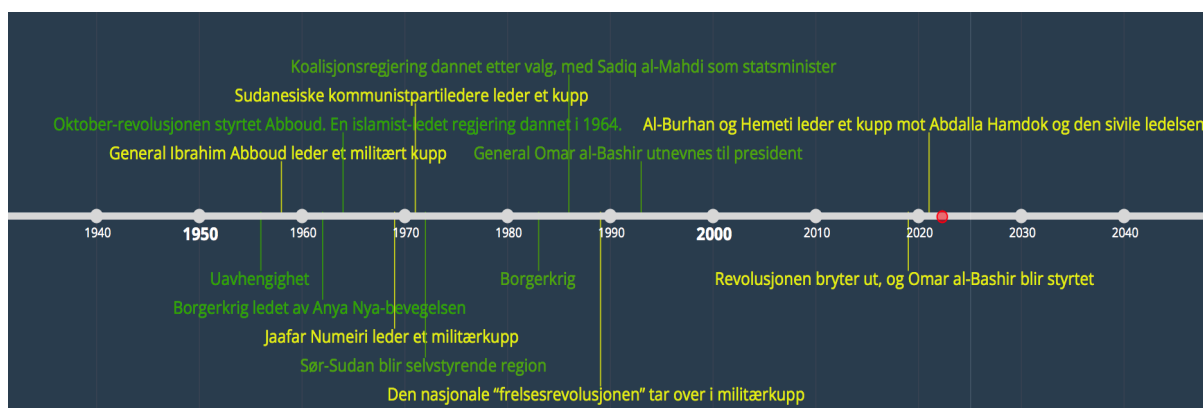
Etter Sudans uavhengighet fra det Britisk-Egyptiske styret har landet opplevd hele sytten kuppforsøk, som illustreres her i Figur 1. Basert på denne statistikken er det relevant å se til noen av kuppene som har skapt størst omveltninger (illustrert i tidslinje i figur 2). Rett etter uavhengigheten hadde Sudan en periode mellom 1956 og 1958 hvor befolkningen fikk en periode med demokratisk styre (Warburg, 1986, s. 78). Dette tok slutt da General Ibrahim Abboud i 1958 ledet et militært kupp mot den sivile regjeringen, som ble valgt tidligere samme år

(Poggo, 2002). Oktober-revolusjonen styrtet Abboud og en islamist-ledet regjering ble dannet i 1964 med en suverenitetskomité med fem medlemmer (Hassan, 1967, s. 508). Denne gangen opplevde befolkningen et repressivt demokrati, men kun en liten stund. I 1969 ble det ledet et militærkupp av Jaafar Nimeiri. Han ga senere Sudan betegnelsen “Afrikas mest dysfunksjonelle land” (Joffe, 2009). I 1971 ble det gjort et nytt kuppforsøk, denne gangen av det sudanske kommunistpartiet mot Jaafar Nimeri (Holt & Daly, 2000, s. 168-170). De mislyktes, og lederne for kommunistpartiet ble henrettet senere samme år. Tiden etter bar preg av uroligheter med borgerkrig, splittelse mellom nord- og Sør-Sudan, og innføring av islamsk sharialov. I 1986 ble det gjort enda et forsøk på innføringen av demokrati ved å innsette en

Figur 1 (Armstrong, 2021)

koalisjonsregjering, med Sadiq al-Mahdi som statsminister (Chiriyankandath, 1987). Allerede i 1989 tok den nasjonale “frelsesrevolusjonen” over i et militærkupp, og i 1993 ble General Omar al-Bashir utnevnt til president (Fluehr-Lobban & Lobban, 2001). Dette var starten på nesten 30 år med autoritært styre for Sudans befolkning. I Figur 2 ser man en oversikt over viktige hendelser siden uavhengigheten i 1956 og frem til i dag.

Figur 2 (egen figur basert på Chiriyankandath, 1987; Fluehr-Lobban & Lobban, 2001; Hassan, 1967; Holt & Daly, 2000; Joffe, 2009; Poggo, 2002; Warburg, 1986.)

4.3 Kuppet 25. oktober 2021 og opptakten til det

I 2019 ble diktator og militærhersker Omar al-Bashir styrtet av sine egne militære undersåtter etter massedemonstrasjoner og uro i befolkningen. Selv om det var protester blant sivile var det hans tidligere «kolleger» som veltet al-Bashir og fratok ham makten. Militære ledere, med blant annet general Abdel Fattah al-Burhan, kom sammen for å holde et møte. Her ble de enige om at Omar al-Bashir ikke lenger var verdt bryet. I kjølvannet av revolusjonen lovet al-Bashirs tidligere håndlangere å føre tilsyn med en overgang til sivilt styre, men sammenstøt mellom militæret og sivile demonstranter fortsatte selv etter at al-Bashir ble fjernet. I juni 2019 ble minst 100 mennesker myrdet på gatene i Karthoum, i hovedsak av den paramilitære gruppen Rapid Support Forces, med Mohamed Hamdan *Hemeti* Dagolo i spissen. Sudanesiske ungdommer holdt fredelige protester mot styresmaktene, men ble møtt med kuler og vold, en hendelse noen sudanese sammenligner med demonstrasjonene på Den himmelske freds plass i Beijing, 1989 (Boswell, 2021). Kort tid etter ble Abdalla Hamdok, en tidligere FN-tjenestemann og teknokrat, utnevnt til statsminister. Hans agenda var å roe landet, stabilisere økonomien og bane vei for demokratiske valg, samt å gjenopprette Sudans internasjonale posisjon. Den nye overgangsregjeringen som ble dannet hadde ikke bare i oppgave å styre et land på kanten av en økonomisk avgrunn, men også å gjøre det med en maktdelingsordning

som de hadde liten sannsynlighet for å lykkes med. Militæret skulle nemlig regjere i en periode på 21 måneder, fulgt av den sivile gruppen i de resterende 18 månedene, frem til valget som skulle blitt holdt i 2023 (Boswell, 2021; Ahmed, 2019; Moran & Samsø, 2021).

I oktober 2021 ble Hamdok styrtet i et militærkupp; det syttende kuppet som fant sted i Sudan siden landets uavhengighet i 1956. Demonstranter hadde allerede tatt til gatene dager før kuppet, da de sendte et varsko til makthaverne og ga klar beskjed om at folket i Sudan ikke ville akseptere et militært regime igjen. Militæret arresterte Statsminister Hamdok og hans kone, samt flere av det sentrale sivile lederskap, i et raid før daggry. De ble trolig torturert og internert. Hærens sjef general Abdel Fattah al-Burhan, som tidligere hadde styrtet al-Bashir, kunngjorde deretter at den sivile regjeringen og andre overgangsorganer var oppløst. De militære intervensjonene førte til ytterligere gateprotester, som ble møtt med mer vold. En måned etter kuppet gjeninnsatte militæret Hamdok som statsminister, og han lovet å samarbeide med militæret for å stabilisere landet og til slutt gjennomføre et demokratisk valg. Dette ble ikke tatt godt imot av befolkningen, da revolusjonens hovedslagord var «ingen forhandlinger, intet partnerskap og ingen legitimitet for militæret». Hamdoks samarbeid med militæret ble ansett som et svik, og han ble omtalt som “kuppets sekretær”. Dermed trakk Abdalla Hamdok seg som statsminister 2. januar 2022. Store demonstrasjoner har fortsatt jevnlig i gatene i hovedstaden Karthoum. Landets økonomi er i store vansker, med økende inflasjon, og mange utenfor frykter fremveksten av nok en mislykket stat i Afrika (Boswell, 2021; Hoffmann, 2021; Kirby, 2021; Taha & Tucker, 2021).

5. Diskusjon

I diskusjonen vil det først bli drøftet hvordan kupp-plottere potensielt vil vurdere risikoen før de begår et kuppforsøk. Deretter deles oppgaven inn i fire punkter med kuppsikringstiltakene som ble presentert i det teoretiske rammeverket, hvor disse vil bli drøftet opp mot kuppet i Sudan 25. oktober 2021.

5.1 Risikovurdering og motiv i forkant av et kuppforsøk

Sjansene for å lykkes med et kuppforsøk vil bli nøye vurdert av kuppkonspiratørene. Kuppet vil sannsynligvis kun bli gjennomført dersom forventede belønninger av manøveren, og sannsynligheten for seier, er solide nok for å veie opp for de alvorlige konsekvensene som kan møte dem dersom kuppet blir mislykket. Dette gjelder på individ- (kupplederen), gruppe- (militæret), og samfunnsnivå (staten), ved blant annet risikoen for fengsling, eksil, avskaffelse av militæret, og borgerkrig (Powell, 2012, s. 1019). Selv om disse gruppene kan møte represalier for et kuppforsøk, så er det også en mulighet at de vil tjene noe, som makt, innflytelse og ressurser, dersom de lykkes.

Den opprinnelige initiativtakeren vil nok se på de forventede gevinstene av en seier, samtidig som plottere også vil være klar over sannsynligheten for kuppets suksess. Selv om eliter kan ha tilbøyelighet til å styrte statsoverhodet og de deler av et regime som er lojale til den sittende lederen, må de også ta hensyn til deres evne til å gjennomføre et kupp, altså sannsynligheten for at manøveren lykkes (Finer, 1988). Regimets kupp sikringstiltak kan komme i veien for kupp-plotterne. Beslutningen om å forsøke å utføre et kupp kan tenkes ut fra et rasjonalistisk rammeverk, slik det sees i sivilkonfliktlitteraturen i verk av Lichbach (1995) og i kupplitteraturen av Thyne (2010). For at et kupp skal ha en tilstrekkelig høy forventet nytteverdi, må plotterne ha nok bevis på at de forventede fordelene ved et kuppforsøk er høye, og de må videre tro at de har stor sannsynlighet for å lykkes.

Ved å se på tidligere kuppforsøk kan man allerede si noe om sannsynligheten for at et kupp vil lykkes (Belkin & Schofer, 2003, s. 594). Sudans nye demokrati var sårbart fra begynnelsen av, og landets tidligere forsøk på å etablere demokrati har flere ganger endt med kupp etter kort tid. Kuppene har stort sett vært vellykkede. Sudans kupphistorie øker altså sannsynligheten for at et nytt kupp vil gjennomføres og lykkes, noe som kuppkonspiratørene Abdel Fattah al-Burhan og Mohamed Hamdan "Hemeti" Dagolo nok tok i betraktning i forkant av kuppforsøket i 2021. Plottere som er innstilt på å gjøre et kuppforsøk, vil da vurdere deres evne til å utføre innsatsen og lykkes før de handler.

På individnivå hevder Miller (1970, s. 17) at kupp skyldes "a man pushing his own interests", noe man også kan kjenne igjen hos Decalo (1990). Både general Abdel Fattah al-Burhan og

Mohamed Hamdan "Hemeti" Dagolo var i ferd med å gi fra seg den statlige makten til en sivil regjering. Disse mennene presset også frem sine egne interesser for å opprettholde sin makt og innflytelse. På gruppenivå vil ofte militærets organisatoriske interesser være en katalysator for kupp, slik man ser ved militærets maktfraskrivelse som skulle finne sted i november 2021. På statlig nivå ser man at legitimitet ofte er en sitert determinant for kupp; en dynamikk som kan behandles som regimetype, økonomisk ytelse og åpenbare tegn på misnøye med regimet. Thyne og Powell (2011) argumenterer for at kupp utført mot autoritære ledere er viktige determinanter for demokratisering, og åpner døren for en økning i regimets legitimitet og forbedret økonomisk ytelse. Nettopp dette var motivet utad for militæret i Sudan. De hevdet at de ikke hadde tillit til den sivile regjeringen ledet av Abdalla Hamdok, og påsto at demokratiseringsprosessen tok for lang tid.

5.2 Militærets ulike fraksjoner og strukturelle hindringer

Et regimes vurdering av kupprisiko kan sies å fremme dets innsats for å fraksjonalisere militære i et forsøk på å sikre regimets overlevelse. Som det er blitt drøftet tidligere så var det stor sannsynlighet for at et kuppforsøk i Sudan kunne lykkes. Således skulle man tro at regimeledere i Sudan ville være interessert i å skape strukturelle hindringer i militæret, ved å danne ulike fraksjoner - som gjør det utfordrende for kupp-plottere å kommunisere og organisere seg. Under Omar al-Bashirs ledelse ble det brukt betydelige ressurser på å styrke militæret, som al-Bashir selv var leder for. Det var også denne gruppen som gjennomførte militærkuppet i 1989. Han opprettet paramilitære grupperinger, som Rapid Support Forces, for å knuse opprørere som kjempet mot regjering. Foruten denne splittelsen er det ingen antydning på ytterligere fraksjonalisering av militæret verken før eller etter kuppet i 2019. Hybridregjeringen som regjerte frem til kuppet i 2021 viste heller ikke tegn til å innføre et slikt kuppsikringstiltak.

Fraksjoner innad i militæret ble dannet automatisk av andre motiver enn kuppsikring. Sudanereses flytende etnisitet, samt politiske og religiøse ståsted, motiverte flere til å danne egne opprørsfraksjoner ut ifra militæret (African News, 2021). Selv om disse fraksjonene i teorien kunne hatt en effekt av å svekke Sudan Armed Forces fra å begå et kuppforsøk, ville det vært flere militære grupperinger regimet måtte sikre seg mot. Hindringer i form av lovbestemmelser som legger begrensninger på militæret kan være effektive, men kun i den grad militæret er villig til å rette seg etter loven. Denne distinksjonen kan gå tapt dersom

disposisjonen ellers er høy, slik man ser i den gunstige situasjonen Sudan Armed Forces og Rapid Support Forces var i: De satt med politisk makt i hybridregjeringen, og satt allerede øverst i makthierarkiet da de begikk kuppet.

Ninuhall Singhs (2014) teori om “koordinasjonsspill” avslører at veldig få militære aktører handler etter deres egen samvittighet eller politiske overbevisninger under kupp. I stedet er disse militære aktørene først og fremst opptatt av hva andre aktører sannsynligvis vil gjøre og konsekvensene av deres felles handlinger for seg selv, militæret og landet (Singh, 2014, s. 22). Dermed avviser han teorien om at fraksjonalisering innad i militæret er effektivt. Selv om en offiser eller soldat er villig til å ta sjansen og støtte en fraksjon i militæret som kan tape, vil vedkommende bli begrenset av frykten for at et kuppforsøk kan utarte seg til en brodermordkonflikt, og dermed skade militæret og trekke landet inn i en borgerkrig. Frykten for borgerkrig gjør at kuppforsøk også i svært liten grad ligner regulær krig, fordi en hemningsløs kamp ofte er det begge sider prøver å unngå (Singh, 2014). Som et resultat er det viktigste hensynet i en persons beslutningskalkyle å støtte den siden han tror alle andre vil støtte, og militær styrke flyter tilsvarende til den siden. Det vil være utfordrende å bedømme om det var et slikt koordinasjonsspill som skjedde i det sudanske militæret da det ikke finnes data for militærets motiv, men dersom Singhs teori stemmer kan fraksjonalisering ha relativt liten effekt. Dermed vil ikke eventuelle fraksjoner i Sudan Armed Forces bidra til å minske risikoen. Således må det drøftes andre forhold som kan skape koordineringsutfordringer.

Forskere av både sivil-militære relasjoner og internasjonale konflikter har antydnet andre strukturelle hindringer som ofte svekker militærets evne til å begå kupp (Quinlivan 1999; Pilster og Böhmelt 2011; Biddle og Zirkle 1996; Reiter og Stam 1998; Biddle and Long 2004). Det sittende regimet kan forsøke å avskrekke mulige kuppmakere ved å øke graden av spesialisering innen ulike enheter av en stats væpnede styrker, og dermed skape koordineringsutfordringer. Belkin og Schofer (2003) støtter denne hypotesen i en tverrnasjonal studie. Sudans militære er stort og relativt godt utstyrt, og er styrket av paramilitære, irregulære stamme- og tidligere opprørsmilitser (Kruger & Martin, 2013). De sudanske væpnede styrker (SAF) er kampvante etter å ha kjempet i ulike konflikter i nyere tid. Likevel anses sudanesiske hærsoldater for å være stort sett ineffektive, lite motiverte og politisk upålitelige (Kruger & Martin, 2013). Dette skyldes blant annet omveltninger i hæren i løpet av 1990-tallet (Kruger &

Martin, 2013). Militæret har altså hatt gode muligheter til å øke spesialiseringen, men den muligheten har blitt undergravet av ineffektivitet.

I Sudans tilfelle ser man ikke et vellykket forsøk på fraksjonalisering eller å danne strukturelle hindringer. Både den sivile og militære delen av administrasjonen ønsket derimot å integrere Rapid Support Forces inn i Sudan Armed Forces, og på denne måten slå sammen de fraksjonene som allerede var (Sudan Tribune, 2021). Hensikten var å få kontroll på militsgrupper innenfor en ramme av sikkerhetsordningene som ble avtalt i Juba-fredsavtalen, og styrke Sudans sikkerhet og kampkapasitet med en samlet nasjonal hær (Sudan Tribune, 2021). Kupsikringstiltak kan samtidig gå på bekostning av de regulære væpnede styrkene, da det kan medføre lavere kvalitet på personell, strategier og bevæpning (Kisangani, 2000, s. 215). Dermed ser man at om et regime legger mer ressurser i strukturelle hindringer mot kupp vil det samtidig kunne svekke soldaters evne generelt til å utøve beskyttelse for regimet de representerer. Det blir her presentert nærmest et ultimatum for regimer som har vært utsatt for flere militærkupp: kupsikringen undergraver kampkapasiteten til militæret ved å fraksjonalisere og sette opp strukturelle hindringer, samtidig legger man nærmest til rette for plottere til å begå kupp dersom regimet ikke danner slike hindringer. Kupsikringen undergraver altså militærenes evne til å bruke avansert våpen og moderne militærstrategi - en virkelighet som står i sterk kontrast til veltrente kupsikring-enheter som de må forbikjøre under kuppforsøket.

5.3 Rotasjon av kommandostillinger og utrensning av militæroffiserer

Selv om rotasjon av kommandostillinger blir særlig brukt i regimer styrt av diktatorer, slik som Omar al-Bashir, for å sikre seg mot kupp, kan tiltakets hensikt være like relevant for å oppnå demokrati og forhindre nye militærkupp mot en demokratisk regjering. En slik type rotasjon kan man se i noen åremålsstillinger, som for eksempel i det norske forsvaret, for å forhindre at en person sitter i samme posisjon over lang tid. Den sivil-militære regjeringen i Sudan var i en sårbar situasjon når det gjaldt å sikre seg mot kupp fra militære toppledere. De militære offiserene, som nok burde vært fjernet for å redusere risikoen for kupp, er i denne sammenheng General Abdel Fattah al-Burhan fra Sudan Armed Forces og Mohamed Hamdan "Hemeti" Dagolo, leder av Rapid Support Forces. Al-Burhan var president, og Hemeti visepresident, i den regjerende militærjuntaen som skulle overgi makten til Hamdok og den sivile regjeringen

i november 2021. Dette betyr at de rivaliserende militæroffiserene selv satt med makten og utgjorde den største kupprisikoen mot den kommende styresmakten. Militære utrenskninger kan bidra til å forhindre innenlandsk uro ved å demonstrere styrken til regimet gjennom fjerning av mektige, men uønskede individer fra sine poster. Dette bidrar til å forhindre sivil konflikt (Braithwaite & Sudduth, 2016, s. 1). Man så bekymring og store protester i befolkningen mot at det var al-Bashirs tidligere håndlangere som skulle lede landet etter revolusjonen (Boswell, 2021). Flere ønsket en utrensning av disse offiserene, og fryktet at dersom de forble i maktposisjoner så ville det ikke bli gjennomført valg i 2023 (Boswell, 2021). Demokratiet var altså i en sårbar posisjon, og man kan nok med en viss tyngde hevde at kuppet var nærmest uunngåelig.

Reiter og Stam (1998, s. 266) advarer om at det er økt sannsynlig for at en ikke-demokratisk politisk leder vil oppfatte de væpnede styrkene som en innenrikspolitisk trussel. Rotasjon av kommandostilling og utrensning av militæroffiserer kan dermed sies å være mest relevant for autoritære regimer, sammenlignet med et demokratisk regime som vil ha andre behov. Videre påpekes det at siden de væpnede styrkene oppfattes som en innenrikspolitisk trussel oppmuntrer den sivile ledelsen til å fremme militære ledere som er politisk lojale til regimet (Reiter & Stam, 1998, s. 266). Dette stopper ledelsen fra å velge militært kompetente offiserer som de kan rotere ofte for å hindre dem i å utvikle nære bånd til sine tropper (Reiter & Stam, 1998). Da Omar al-Bashir ble utnevnt til president i 1993 erklærte han en årelang unntakstilstand i Sudan, som indikerte at han valgte en retning med større undertrykkelse for å dempe folkelige protester (News Wires, 2019). I tillegg oppløste han statlige myndigheter og utnevnt militære og etterretningsoffiserer som nye guvernører i landets 18 stater (Kuol, 2019). Man ser en tydelig omdisponering, eller en såkalt "utrenskning" i militæret. Nye offiserer, som var lojale til al-Bashir og hadde samme verdigrunnlag, ble valgt inn. Ny litteratur om komparativ autoritarisme påpeker at den gjentatte elimineringen av rivaliserende eliter også lar diktatorer konsolidere sin personlige makt og reduserer eliters evnen til å holde diktatoren ansvarlig (Svolik, 2009; Sudduth, 2016). Hemeti og al-Burhan var blant noen av disse mennene som ble plukket ut av Omar al-Bashir til å fylle kommandostillinger. Selv om de var noen av hovedplotterne i kuppet i 2019, og ønsket å kvitte seg med den militære diktatoren al-Bashir, så indikerer al-Bashirs tillit til dem flere aspekter ved deres politiske ståsted og militære evner.

I en lang militær karriere under al-Bashir steg Abdel Fattah al-Burhan til fremtredende roller mens han forble relativt ukjent (Economist Intelligence Unit, u.å.). Han styrte landets bakkestyrker før al-Bashir gjorde ham til generalinspektør for hæren i februar 2019, to måneder før al-Bashir ble fratatt makten (Economist Intelligence Unit, u.å.). Al-Burhan er blitt beskrevet som den militære «arkitekten» som blant annet er ansvarlig for folkemordet i Darfur, hvor det er antatt over 3 millioner ofre for blant annet voldtekt, mishandling og mord (Barlett, 2021). Al-Burhan har mektige allierte, inkludert Gulf-nasjoner, særlig Saudi-Arabia, og han ser ut til å ha et ønske om å kontrollere militæret i størst mulig grad (Lons, 2021). Mohamed Hamdan "Hemeti" Dagolo er også en alliert, både til al-Burhan og flere Gulf-stater, og kan bli omtalt som "hovedarven etter al-Bashir" (Tubiana, 2019). Han var i front av massakren i Khartoums 3. juni 2019, samt at han ledet ulovlige gullgruveoperasjoner i Jebel Amer i Darfur (Majdoub, 2019). Det er disse mennene som i dag sitter med makten i Sudan.

For å forstå hvorfor offiserer ikke ble byttet ut i forkant av kuppet i 2021 må man se på konsekvensen av et slikt tiltak. Durrell-Young (1997, s. 23) hevder at kommandoenheten er en «sine qua non», altså noe man ikke kan klare seg uten, for vellykkede militære operasjoner. Dersom kupp sikring er målet ved å rotere kommandostillinger, kan konsekvensen bli en svekket kampkapasitet (Pollack, 2002, s. 417). Kompetansen til individuelle soldater vil systematisk forstyrres av personellendringer, enten det er rekruttering, forfremmelse, rotasjon eller utrensing. Dette kan gjøre de væpnede styrkene sårbare overfor andre trusler, som for eksempel å forsvare seg mot andre fiender. Igjen ser man at kupp sikringstiltaket kan redusere militærets kapasitet og stridsevne.

5.4 Finansiering av militæret og soldatenes lønn

Bortsett fra legitimitetsbekymringer fra et offentlig perspektiv, har noen teoretikere tatt i betraktning de spesifikke organisatoriske interessene til de væpnede styrkene (Powell, 2012). Som en form for militærets klagemodell, vil militæret ha interesse av å fjerne myndighetene dersom deres egne organisatoriske interesser står på spill (Thompson, 1973). Disse mekanismene er av stor interesse når man studerer kuppet i Sudan, da flertallet av befolkningen ønsket at den sivile regjeringen skulle sitte med makten. Dermed er det rimelig å anta at kuppet ikke handler om den sivile regjeringens manglende legitimitet i befolkningen, men militærets egne organisatoriske interesser.

De siste årene har Rapid Support Forces fått støtte fra Egypt, Saudi-Arabia og De forente arabiske emirater, ikke minst fordi Mohamed Hamdan "Hemeti" Dagolo også har lånt ut sine Rapid Support Forces-militser for å bekjempe houthiene i Jemen på vegne av Saudi-Arabia (Lons, 2021). Rapid Support Forces har en rekke holdingselskaper som Military Industrial Corporation og al-Junaid, som gir ulovlige inntektsstrømmer, oppnådd gjennom uregulert gullgruvedrift, entrepenørvirksomhet, oljeutvinning, luftfart, våpenhandel og utenlandske leiesoldatinntekter (Gallop, 2020). Mye av inntektene går utenom statlige budsjetter i Sudan og går inn på deres private kontoer i utlandet. Disse inntektene gjør den militære siden av regjeringen økonomisk uavhengig, og dermed også økonomiske uangripelig. Det tillater dem også å undergrave den sivile regjeringen til enhver tid. Gitt denne situasjonen har den beleirede sivile siden av regjeringen stått overfor en umulig oppgave: de kunne ikke utmanøvrere den militære fraksjonen eller deres utenlandske støttespillere økonomisk. Som et gjeldstynget land har de vært i en dårlig finansiell tilstand, drevet fram av lave skatteinntekter, lite gjeldslette, og militære inntektsstrømmer som det sittende regimet ikke har tilgang til.

Dersom status quo er truet i form av reduksjon av makt, slik som man ser i Sudan Armed Forces sitt tilfelle, kan selv militære styrker med store ressurser se på et kupp som det foretrukne handlingsforløpet (Koga, 2010). «Lekene», som Huntington (1991) snakker om, anses imidlertid å øke militærets evner til å lykkes med å organisere et kupp, og følgelig vil den fremtidige kupprisikoen vokse (Feaver, 1999). De Sudanske væpnede styrkene fikk også dobbelt opp med ressurser på grunn av deres støtte fra Gulf-statene. Etersom militære med større materielle og politiske ressurser er bedre rustet til å ta strategiske posisjoner og iscenesette et kupp, vil det å gi militære økte ressurser styrke deres evner til å gjennomføre et kupp (Acemoglu et al., 2010; Powell, 2012). Noe forskning bekrefter dette argumentet ved å empirisk vise at militære med høyere utgifter har større sannsynlighet for vellykkede kupp (Wang, 1998). Videre kan flere ressurser til militæret øke den fremtidige kupprisikoen, da regimeledere kan ha vanskelig for å forplikte seg til stadig å forbedre militærets fordeler og øke ressursbruken i fremtiden. Når militæret mistenker at ledere ikke vil opprettholde deres fordeler, kan de håndtere mulig reduksjon eller stagnasjon ved å ty til kupp (Acemoglu et al., 2010). Disse teoretiske forventningene peker på et paradoks; selv om økte utgifter per soldat antas å redusere sannsynligheten for et kuppforsøk, vil innsatsen i større grad forberede militæret for suksess hvis det velger å sikte seg mot å felle et sittende regime.

5.5 Institusjonenes virkning

Det er ikke nødvendigvis umulig å gjøre et kuppforsøk i et vestlig land som Norge, men kuppmakere vil mest sannsynlig ikke være i stand til å beholde makten mer enn en kort periode. Offentligheten og byråkratiet har en grunnleggende forståelse av statens natur og rettslige grunnlag, og ville trolig reagert for å gjenopprette en legitim ledelse i landet (Luttwak, 1969, s. 28). Et kupp blir ansett som vellykket dersom det sittende regimet blir fjernet fra sine maktposisjoner i minst en uke (Powell, 2012, s. 1026; Gassebner et al., 2016, s. 294). Singh (2014, s. 51) legger her til at den nye ledelsen må være «vesentlig annerledes» enn den tidligere for at det skal være regnet som et vellykket kuppforsøk. Dermed må man konkludere med at kuppet i Sudan er et vellykket kupp.

Man ser samtidig at flere kuppledere mister makten, eller blir selv utsatt for kupp, på lang sikt på grunn av deres manglende evne til å styre, og fordi landene de leder som regel ikke har institusjoner som kreves for å innfri de løftene kupp-plotterne kommer med (Ioanes, 2022). På bakgrunn av dette er det grunn til å tro at Sudan Armed Forces og Rapid Support Forces sine løfter om en raskere demokratisering ikke vil lykkes i Sudan. Revolusjon i 2019 ga en enestående mulighet til å dyrke fram et inkluderende demokrati som representerte innbyggernes behov. Et overgangvalg var avhengig av eksisterende politiske aktørers evne til å overvinne en rekke utfordringer. Sudan trengte kompetente valginstitusjoner som var i stand til å administrere et valg for et omfattende og mangfoldig territorium; et valgmessig og juridisk rammeverk som fremmet inkluderende deltakelse; og gjenoppliving av politiske partier, samfunnsorganisasjoner og uavhengige medier.

Undertegnelsen av Juba-fredsavtalen i oktober 2020 dannet et grunnlag for å kunne gjeninnføre politiske institusjoner og det føderale regjeringssystemet i Sudan (Al-Ali, 2021). Det er anslått at det er mellom 80 og 100 politiske partier i Sudan, noe som understreker den enorme polariseringen som har foregått i befolkningen og viser en økende splittelse mellom tidligere allierte (Abdelhadi, 2021). En avgjørende faktor for demokratiseringen var at effektivitet ikke skulle få en høyere prioritering enn inkludering i prosessen ved å gjeninnføre de politiske institusjonene, og at folks interesser ikke igjen skulle bli undergravet (Elhaj, 2021). Dersom hybridregjeringen hadde prioritert inkludering, og funnet frem til en ordning for at

befolkningen kunne blitt hørt gjennom politiske partier, ville det også ha bidratt til at politiske medlemmer fikk jobbmuligheter, politiske privilegier og andre økonomiske fordeler, noe som ville redusert deres insentiver til å utfordre regimet (Geddes, 2005; Svobik, 2012). Dette gjelder også Abdel Fattah al-Burhan og Mohamed Hamdan "Hemeti" Dagolo, og deres militære interesser.

I forkant av kuppet foregikk det også forhandlinger om en ny fremtidig grunnlov som skulle erstatte den daværende sharialoven (Constitution Project, 2021). Autoritære lovgivere er også nyttige for å samordne opposisjonen. Ved å gi opposisjonsgrupper en formell medbestemmelse i politikktutforming og politiske kompromisser, sikrer lovgivere at potensielle motstandere har en eierandel i regimet. Politikktutforming ble ikke fullført før al-Burhan ledet kuppet i oktober 2021, og det var verken en grunnlov eller andre politiske institusjoner som var stabile nok til å kunne stoppe kupp-planene. En konklusjon kan være at det er mer sannsynlig at demokratiet vil bestå hvis det stammer fra sterk, snarere enn svak, autoritarisme, men med vekt på institusjonenes underliggende styrke og tilpasningsevne snarere enn på egenskapene til politisk kultur (Heper, 1991). Man ser altså at materiell rikdom, demokratiske holdninger og et gjensidig avhengig forhold mellom sosiale grupper i seg selv ikke vil være i stand til å legge til rette for demokrati. Det må utvikles institusjoner som kan omsette politiske valg, krav og beslutninger til faktiske resultater, via institusjoner som partier, pressgrupper, rettssystem og byråkrati, som blir akseptert av flertallet i befolkningen. Selv om revolusjonen i Sudan krevde en demokratisk omstilling, så må det påpekes at institusjoner er vel så viktig for demokratisering som det er for å beholde makten for en autoritær leder i kupsikringslitteraturen. Samtidig er etablering av formelle institusjoner ikke nødvendigvis et ønskelig tiltak for autoritære ledere, da det vil bidra til å dempe deres makt og posisjon.

6. Konklusjon

Denne oppgaven har forsøkt å undersøke dynamikken mellom effektive kupsikringstiltak for at det sittende regimet skal kunne bevare makten i en stat, og deres utførelse, ved å bruke en casestudie av kuppet i Sudan 25. oktober 2021. Ut fra situasjonen i Sudan, så har regimet hatt manglende utøvelse av alle de fire kupsikringstiltakene som er gjengitt i denne oppgaven, og landet hadde ikke en robust beskyttelse mot kupp. Dette er på tross av den store kupprikoen

som følger med de gjentakende kuppforsøkene som har pågått helt siden uavhengigheten i 1956. (1) Å dele militæret i ulike fraksjoner og danne strukturelle hindringer kan hemme militæret i å koordinere nok soldater til å gjennomføre et vellykket kupp. Slik man ser i Sudan har ikke regjeringen forsøkt å gjøre dette, men har samlet de fraksjonene som allerede var for å få kontroll på militsgrupper og styrke Sudans sikkerhet og kampkapasitet med en samlet nasjonal hær. Konsekvensen av ulike fraksjoner kan nemlig svekke militærets evner og spesialisering. Regjeringens ønske om en sterkere hær kan dermed ha bidratt til at kuppet ble vellykket. (2) Man ser at flere regimeledere velger å rotere kommandostillinger og rense ut rivaliserende militæroffiserer for å bevare makten. I motsetning til dette satt hovedplotterne General Abdel Fattah al-Burhan og Mohamed Hamdan "Hemeti" Dagolo i gunstige maktposisjoner for å styrte Abdalla Hamdok. Al-Burhan og "Hemeti" var de siste årene blitt stadig forfremmet og satt i viktige stillinger med militærmakt. Statsledere i autoritære regimer vil ofte oppmuntres til å fremme slike militære ledere som er politisk lojale. Denne holdningen svekket kuppsikringen i Sudan, og bidro til at de militære lederne var ressurssterke og i en god posisjon til å gjennomføre et kupp. (3) Dersom regjeringen gir militæret «leker» og ressurser kan det bidra til en svekket motivasjon til å begå et kupp. Dette kuppsikringstiltaket ble i bruk i motsatt hensikt i Sudan, da militæret var bedre utrustet til å begå et kupp med de ressursene de hadde fått. Inntektsstrømmene var gått utenom statskassene og direkte til militæret fra andre stater på ulovlige måter. Slik var det umulig for regjeringen å ha en oversikt over militærets økonomi. (4) De nevnte kuppsikringstiltakene er ikke i seg selv tilstrekkelig for at en statsleder skal kunne bevare makten, men man må opprette institusjoner som bevarer regimets interesser. Abdalla Hamdok og den sivile regjeringen var i en prosess for å danne slike politiske institusjoner, samt en ny grunnlov, men ble ikke ferdige før kuppet i oktober 2021. Det er grunn til å tro at autoritære ledere som al-Burhan og "Hemeti" ikke ønsket slike organer, da det vil bidra med å svekke lederes makt og posisjon.

Hyppigheten av kupp i Sudan reflekterer regimets utilstrekkelighet og manglende institusjonelle evne som kan bidra til å forebygge slike hendelser. I skrivende stund er det fortsatt kupp-plotterne General Abdel Fattah al-Burhan og Mohamed Hamdan "Hemeti" Dagolo som sitter med makten i Sudan, og selv om de har uttalt at de også ønsker å innføre demokrati, så er det foreløpig ikke noe som tyder på at det faktisk er deres plan. Faktum er at mange - sudanese og internasjonale - så risikoen for et kupp, men var ikke i stand til å animere en rettidig og robust respons for å forhindre kuppet. Situasjonen fremhever også behovet for at

det internasjonale samfunn bør bidra for å beskytte rettighetene til mennesker under regjeringens undertrykkelse, dersom man ikke ønsker å være vitne til enda en mislykket afrikansk stat. Således er det ytterst nødvendig å studere hva som gikk galt i forkant av kuppet i 2021, slik at man i neste omgang er forberedt med tiltak for å eventuelt stoppe et kuppforsøk mot et demokratisk regime. Da vil det være viktig at nøktern, forankret og politisk responsiv analyse legges i hendene og handles på av dem som driver med politikk.

Det er også blitt diskutert at flere kupsikringstiltak kan ha en negativ innvirkning på militær effektivitet, ved å begrense soldatenes kapasitet, og undergrave koordinering mellom ulike militære enheter. Denne siden ved saken må ikke neglisjeres eller undervurderes. Samtidig må et hvert land prioritere, og det kan virke som om Sudans største trussel kommer innenfra, dersom man ser på landets historie med mer eller mindre kontinuerlige konflikter. Her blir det interessant å se fremover hvordan Abdel Fattah al-Burhan og Mohamed Hamdan "Hemeti" Dagolo vil prioritere med tanke på å iverksette kupsikringstiltak. Denne gangen er det nok flere som ønsker å se et vellykket kupp mot regimelederne for å gjeninnføre demokratiseringsprosessen. Abdel Ghaffar Ahmeds bemerkning kan være passende for å forstå Sudans politiske historie og Sudans forventede fremtid: «There is an old joke that Sudanese politics are different every week, but if you come back after 10 years, they are exactly the same» (Ahmed, 2019). Selv om uttalsen er gitt i en spøkefull tone og blir omtalt som en «vits», så formidler det en frustrerende og alvorlig sannhet, og et tydelig signal om at drastiske grep må tas i Sudans politikkutforming for å sikre landet og befolkningen en bedre framtid og unngå at Sudan for evig går inn i historien som nok en «afrikansk fiasko».

Litteraturliste

Abdelhadi, M. (2021, 20. oktober). Sudan on the brink amid scramble for democracy.

BBC. <https://www.bbc.com/news/world-africa-58970193>

Acemoglu, D., Vindigni, A. & Ticchi, D. (2010). Persistence of Civil Wars. *Journal of the European Economic Association* 8(2/3), 664–676.

<http://www.jstor.org/stable/40601255>

African News. (2021, 22. juni). Sudan PM warns of fractures within military.

<https://www.africanews.com/2021/06/22/sudan-pm-warns-of-fractures-within-military/>

Ahmed, A. G. (2019). Patience is key to a successful transition to democracy in Sudan. *Chr. Michelsen Institute*.

<https://www.cmi.no/publications/7199-patience-is-key-to-a-successful-transition-to-democracy-in-sudan>

Ahmed, S. (2019). The Sudan Uprisings: The revolution of the youth. *Chr. Michelsen Institute*.

<https://www.cmi.no/publications/7201-blog-from-sudan-the-sudan-uprisings-the-revolution-of-the-youth>

Al-Ali, Z. (2021). The Juba Agreement for Peace in Sudan. *International Institute for Democracy and Electoral Assistance*.

<https://www.idea.int/sites/default/files/publications/the-juba-agreement-for-peace-in-sudan-en.pdf>

Albertus, M. & Menaldo, V. (2018). *Authoritarianism and the elite origins of democracy*. Cambridge University Press.

- Armstrong, M. (2021, 25. oktober). A History of Sudan Coups. *Statista*.
<https://www.statista.com/chart/26044/sudan-coup-timeline/>
- Barlett, A. L. (2021, 29. oktober). Explainer: what Sudan's coup is about and why the rest of the world needs to act. *The Conversation*.
<https://theconversation.com/explainer-what-sudans-coup-is-about-and-why-the-rest-of-the-world-needs-to-act-170774>
- Belkin, A. & Schofer, E. (2003). Toward a Structural Understanding of Coup Risk. *The Journal of Conflict Resolution* 47(5), 594-620.
<https://www.jstor.org/stable/3176221?seq=1>
- Biddle, S. & Zirkle, R. (1996). Technology, Civil-Military Relations, and Warfare in the Developing World. *Journal of Strategic Studies* 19(2), 171-212.
- Braithwaite, J. M. & Sudduth, J. K. (2016). Military purges and the recurrence of civil conflict. *Research and Politics*, 1-6.
<https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/2053168016630730>
- Brooks, N. (2003). Vulnerability, risk and adaptation: A conceptual framework. *Tyndall Centre for Climate Change Research* 1(38), 1-16.
- Boix, C. & Svolik, M. W. (2013, 3. april). The Foundations of Limited Authoritarian Government: Institutions, Commitment, and Power-Sharing in Dictatorships. *The Journal of Politics* 75(2), 300-316.
- Boswell, A. (Programleder). (2021, 3. november). *Sudan After the Coup* [Audio podkast]. The Horn.

- Bove, V. & Rivera, M. (2015). Elite Co-optation, Repression, and Coups in Autocracies. *International Interactions* 41(3), 453-479.
https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/03050629.2015.1006727?casa_token=Lo1UOwtQ1iQAAAAA:2PdcojEAmWDO73wCU79cLl49OE-QDhMGOFWeI321awFpof5D5zqXHPzEJzEhDgaMxCOC6Zk1qjCIUg
- Center for Systemic Peace Dataset (2019). Coups d'état, 1946-2017.
https://ora.ox.ac.uk/catalog/uuid:1fd93d5b-9652-4244-87e3-8054b3bb4ddf/download_file?file_format=application%2Fpdf&safe_filename=Tendi-2019-The-motivations-and-dynamics--.pdf
- Chiriyankandath, J. L. (1987). 1986 Elections in the Sudan: Tradition, Ideology, Ethnicity: And Class? *Review of African Political Economy* 1(38), 96-102.
<https://www.jstor.org/stable/4005902?seq=1>
- Constitute Project (2021). Sudan's Constitution of 2019. *International IDEA*.
https://www.constituteproject.org/constitution/Sudan_2019.pdf?lang=en
- Decalo, S. (1990). *Coups and Army Rule in Africa: Motivations and Constraints* (2. utg.). Yale University Press.
- Durrell-Young, T. (1997). Command in Coalition Operations. I P. Kaiser, J. Kessmeier & T. Marshall (Red.), *Problems and Solutions in Future Coalition Operations*, (s. 23–46). Strategic Studies Institute.
- Duzor, M. & Williamson, B. (2022, 2. februar). Coups in Africa. *VOA News*.
<https://projects.voanews.com/african-coups/>

- Economist Intelligence Unit (u.å.). *Sudan: The spread of Islam*. Britannica.
<https://www.britannica.com/place/Sudan/The-spread-of-Islam>
- Elhaj, A. (2021, 30. april). The System of Governance Reform in Sudan: Challenges and Opportunities. *Constitutionnet: Voices from the Field*.
<https://constitutionnet.org/news/system-governance-reform-sudan-challenges-and-opportunities>
- Elster, J. (1979). Metoder og prinsipper i hermeneutisk forskningstradisjon. *Nord Psykiatr Tidsskrift* 33(1), 135–149.
- Feaver, P. (1999). Civil-Military Relations. *Annual Review of Political Science* 2(1), 211-241.
- Fluehr-Lobban, C. & Lobban, R. (2001). The Sudan since 1989: National Islamic Front Rule. *Arab Studies Quarterly* 23(2), 1-9.
<https://www.jstor.org/stable/41858370?seq=1>
- Finer, S. (1988). *The Man on Horseback: The Role of the Military in Politics* (2. utg.). Westview Press.
- Finer, S. (2002). *The man on horseback: The role of the military in politics*. Routledge.
- First, R. (1970). *The Barrel of a Gun: Political Power in Africa and the Coup d'état*. Penguin Press.
- Frazer, J. (1994). *Sustaining Civilian Control: Armed Counterweights in Regime Stability in Africa*. PhD diss. Stanford University.

- Gallopín, J. B. (2020, 9. juni). Bad company: How dark money threatens Sudan's transition. *European Council on Foreign Relations*.
https://ecfr.eu/publication/bad_company_how_dark_money_threatens_sudans_transition/
- Gassebner, M., Gutmann, J. & Voigt, S. (2016). When to expect a coup d'état? An extreme bounds analysis of coup determinants. *CEifo Working Paper* 1(6065).
- Geddes, B. (1999). What Do We Know About Democratization After Twenty Years? *Annual Review of Political Science* 2(1), 115-144.
- Geddes, B. (2005). Why parties and elections in authoritarian regimes? *Annual meeting of the American political science association*, 456–471.
- Gehlbach, S. & Keefer, P. (2012). Private Investment and the Institutionalization of Collective Action in Autocracies: Ruling Parties and Legislatures. *Journal of Politics* 74(2), 621-635.
- Gerring, J. (2009). *Case Study Research* (1. utg.). Cambridge University Press.
- Halvorsen, K. (2008) *Å forske på samfunnet - en innføring i samfunnsvitenskapelig metode*. Cappelen Akademiske Forlag.
- Hassan, Y. F. (1963). The penetration of Islam in the eastern Sudan. *Sudan Notes and Records* 44(2), s. 1-8.

- Hassan, Y. F. (1967). The Sudanese Revolution of October 1964. *The Journal of Modern African Studies* 5(4), 491-509.
- Heper, M. (1991). Transitions to democracy reconsidered: A historical perspective. I D. -A. Rustow & K. -P. Erickson (Red.), *Comparative political dynamics: Global research perspectives*. Harper Collins.
- Higgot, R. & Fuglestad, F. (1975). The 1974 Coup d'état in Niger: Towards an Explanation. *Journal of Modern African Studies* 13(3), 383-98.
- Hoffmann, A. (2021, 13. november). Military coup betrays Sudan's revolution: Scenarios to regain the path towards full civilian rule. *Policy Brief*.
<https://www.clingendael.org/sites/default/files/2021-11/PB%20Sudan%20Coup.pdf>
- Holt, P.M. & Daly, M. W. (2000). *A history of the Sudan: From the coming of Islam to the present day* (5. utg.). Pearson Education.
- Huntington, S. P. (1991). *The Third Wave*. University of Oklahoma Press.
- Ioanes, E. (2022, 5. februar). How to understand the recent coups in Africa. *Vox*.
<https://www.vox.com/2022/2/5/22919160/coup-guinea-bissau-africa-burkina-faso-sudan-why>
- Jenkins, J. C. & Kposowa, A. J. (1992, september). The Political Origins of African Military Coups: Ethnic Competition, Military Centrality, and the Struggle over the Postcolonial State Get access Arrow. *International Studies Quarterly* 36(3), 271–291.

<https://academic.oup.com/isq/articleabstract/36/3/271/1787127?redirectedFrom=fulltext>

Joffe, L. (2009, 5. juni). Jaafar Nimeri. *The Guardian*.

<https://www.theguardian.com/world/2009/jun/05/obituary-jaafar-nimeiri>

Johannessen, A., Tufte, P. A. & Christoffersen, L. (2016). *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode* (5.utg.). Abstrakt forlag AS.

Jok, J. M. (2016). *Sudan: Race, Religion, and Violence* (2. utg.). Oneworld Publications.

Kendall-Taylor, A. & Frantz, E. (2014). How Autocracies Fall. *The Washinton Quarterly*.

https://ciaotest.cc.columbia.edu/journals/twq/v37i1/f_0030502_24672.pdf

Kirby, J. (2021, 29. oktober). The coup in Sudan, explained. *Vox*.

<https://www.vox.com/2021/10/29/22751437/sudan-coup-protests-al-burhan-hamdok>

Kisangani, E. (2000). Explaining the Rise and Fall of Military Regimes: Civil-Military Relations in the Congo. *Armed Forces & Society* 26(2), 203-227.

Koga, J. (2010). *Causes and Consequences of Coup-Proofing Strategies*. Manuscript.

Kposowa, A. J. & Jenkins, J. C. (1993). The Structural Sources of Military Coups in Postcolonial Africa, 1957-1984. *American Journal of Sociology* 99(1), 126-63.

- Kruger, A. & Martin, G. (2013, 3. desember). Sudanese Armed Forces. *Defence Web*.
<https://www.defenceweb.co.za/security/african-militaries/sudanese-armed-forces/>
- Kuol, L. (2019, 17. mars). Sudan's al-Bashir rebuilds his military power base as other pillars crumble. *The Conversation*. <https://theconversation.com/sudans-al-bashir-rebuilds-his-military-power-base-as-other-pillars-crumble-113408>
- Kvale, S., Brinkmann, S. (2009). *Det kvalitative forskningsintervju*. (3. utg)
Gyldendal akademisk.
- Lichbach, M. (1995). *The Rebel's Dilemma*. University of Michigan.
- Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry* (1. utg.). SAGE Publications.
- Lons, C. (2021, 16. november). The Gulf states and the Sudan coup – all is not what it seems. *IISS*. <https://www.iiss.org/blogs/analysis/2021/11/gulf-states-and-the-sudan-coup>
- Luttwak, E. (1969). *Coup d'État: A Practical Handbook*. Harvard University Press.
- Magaloni, B. (2008). Credible Power-Sharing and the Longevity of Authoritarian Rule. *Comparative Political Studies* 41(4-5), 715-741.
- Majdoub, S. (2019, 8. mai). Frankenstein's monster in Khartoum. *Africa is a Country*.
<https://africasacountry.com/2019/08/frankensteins-monster-in-khartoum>

- McGowan, P. J. (2003). African Military coups d'état, 1956-2001: Frequency, Trends and Distribution. *The Journal of Modern African Studies* 41(3), 339-370.
- Miller, M. K. (2020). The autocratic ruling parties dataset: Origins, durability, and death. *Journal of Conflict Resolution* 64(4), 756–782.
- Miller, N. N. (1970). Military Coup in Uganda. *East Africa Series* 10(3), 1-18.
- Moran, B. & Samsó, J. (2021, 7. august). In Sudan, a new revolution to keep the spirit of an old revolution alive. *PBS NewsHour*.
<https://www.pbs.org/newshour/show/in-sudan-a-new-revolution-to-keep-the-spirit-of-an-old-revolution-alive>
- News Wires (2019, 22. februar). Sudan's Bashir dissolves government and declares state of emergency. *France24*. <https://www.france24.com/en/20190222-sudan-president-bashir-state-emergency>
- O'Ballance, E. (2000). *Sudan, Civil War and Terrorism, 1956-99*. Palgrave Macmillan.
- Olar, R. G. (2019). Fait accompli, or live to fight another day? Deterring and surviving coups in authoritarian regimes. *Research & Politics* 6(1).
- Platt, J. (1992). «Case study» in American Methodological Thought. *Cuurent Sociology* 40(1), 17-48.
- Pollack, K. (2002). *Arabs at War: Military Effectiveness, 1948-1991*. University of Nebraska Press.

- Poggo, S. S. (2002). General Ibrahim Abboud's Military Administration in the Sudan, 1958–1964. *Northeast African Studies* 9(1), 67-101.
- Powell, J. M., & Thyne, C. L. (2011). Global instances of coups from 1950 to 2010: a new dataset. *Journal of Peace Research*, 48(2), 249–259.
- Powell, J. M. (2012). Determinants of the Attempting and Outcome of Coups d'état. *Journal of Conflict Resolution* 56(6), 1017-1040.
- Quinlivan, J. T. (1999). Coup-proofing: Its Practice and Consequences in the Middle East. *International Security* 24(2), 131-165.
- Rapley, T. (2007). *Doing Conversation, Discourse and Document Analysis* (1. utg.). SAGE Publications.
- Reiter, D. & Stam, A. C. (1998). Democracy and battlefield military effectiveness. *Journal of Conflict Resolution* 42(3), 259–277.
- Ringdal, K. (2018). Enhet og mangfold : samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode (4. utg.). Fagbokforlaget.
- Sconyers, D. (1988). Hurrying Home: Sudanization and National Integration 1953-1956. *Bulletin (British Society for Middle Eastern Studies)* 15(1/2). s. 64-74.
<https://www.jstor.org/stable/195216?seq=1>
- Singh, N. (2014). *Seizing power: The strategic logic of military coups* (1. utg.). Johns Hopkins University Press.

- Strønen, A. (2021, 25. oktober). General erklærer unntakstilstand i Sudan. NRK.
<https://www.nrk.no/urix/general-erklærer-unntakstilstand-i-sudan-1.15702880>
- Sudan Tribune. (2021, 3. august). RSF militia has no future in Sudan says Hamdok's adviser. <https://sudantribune.com/article212396/>
- Sudduth, J. K. (2016). Coup-proofing and civil war. I W. R. Thompson (red.) *The Oxford Research Encyclopedia of Politics*. Oxford University Press.
- Sudduth, J. K. (2017). Coup risk, coup-proofing and leader survival. *Journal of Peace*, 54(1) 3-15. <https://www.jstor.org/stable/44511192>
- Sudduth, J. K. (2021). Purging militaries: Introducing the Military Purges in Dictatorships (MPD) dataset. *Journal of Peace Research*, 58(4), 870–880.
<https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0022343320966375>
- Sudduth, J. K. (2021). The Military Purges in Dictatorships (MPD) Dataset. Version 1. *Harvard Dataverse*.
<https://dataverse.harvard.edu/dataset.xhtml?persistentId=doi:10.7910/DVN/71CKTX>
- Svolik, M. W. (2009). Power sharing and leadership dynamics in authoritarian regimes. *American Journal of Political Science*, 53(2), 477-494.
- Svolik, M. W. (2012). The politics of authoritarian rule. *Cambridge University Press*.

- Taha, M. & Tucker, J. (2021, 27. oktober). Dissecting Sudan's Coup. *United States Institute of Peace*. <https://www.usip.org/publications/2021/10/dissecting-sudans-coup>
- Thagaard, T. (2018) *Systematikk og innlevelse: En innføring i kvalitativ metode*. (5. utg) Fagbokforlaget.
- Thompson, W. R. (1973). *Grievances of Military Coup-Makers*. Sage.
- Thompson, W. R. (1976). Organizational Cohesion and Military Coup Outcomes. *Comparative Political Studies* 34(8), 255-276.
- Thyne, C. (2010). Supporter of Stability or Agent of Agitation? The Effect of United States Foreign Policy on Coups in Latin America, 1960-1999. *Journal of Peace Research* 47(4), 1-13.
- Tubiana, J. (2019, 14. mai). The Man Who Terrorized Darfur Is Leading Sudan's Supposed Transition. *Foreign Policy*. <https://foreignpolicy.com/2019/05/14/man-who-terrorized-darfur-is-leading-sudans-supposed-transition-hemeti-rsf-janjaweed-bashir-khartoum/>
- Wang, T. (1998). Arms transfers and Coup d'etat: A Study on Sub-Saharan Africa. *Journal of Peace Research* 35(6), 659-675.
- Warburg, G. R. (1986). Democracy in the Sudan: Trial and Error. *Northeast African Studies* 8(2/3), 77-94.

William, T. R. (1972). Explanation of the military coup. University of Washington.
[https://www.proquest.com/openview/489edb3ac4e6d47257af23c8825c7fbf/1?
pq-origsite=gscholar&cbl=18750&diss=y](https://www.proquest.com/openview/489edb3ac4e6d47257af23c8825c7fbf/1?pq-origsite=gscholar&cbl=18750&diss=y)

Woo, A. S. & Conrad, C. R. (2019). The differential effects of “democratic”
institutions on dissent in dictatorships. *The Journal of Politics* 81(2), 456–470.

